

Социально-экономические явления и процессы. – 2011. – № 3-4. – С. 87-93.

2. Зеркалов Д. В. Экономическая безопасность: Монография / Д. В. Зеркалов. – К. : Основа, 2011. – 586 с.

3. Орлик О. В. Факторы обеспечения и основные свойства экономической безопасности [Текст] / О. В. Орлик // Modern problems of regional development : Collection of scientific articles. – 2014. – Vol. 2. – P. 190-194.

4. Пашнюк Л. Загрози економічній безпеці підприємства та засоби їх нейтралізації [Текст] / Л. Пашнюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2013. – Вип. 10(151). – С. 93-97.

Окружко С.

Студентка факультету економіки та управління

Науковий керівник: **Шостак Л.В.**

К.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки

та інноваційної діяльності підприємства

Східноєвропейського національного університету

імені Лесі Українки

УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Останнім часом логістичним витратам підприємства приділяється значна увага. Це цілком закономірно, адже такі витрати прямо пов'язані з реалізацією важливих для функціонування підприємства операцій, таких як транспортування сировини та готової продукції, матеріальне забезпечення й управління матеріальними потоками в цілому. Актуальність завдання формування ефективного механізму управління логістичними витратами - очевидна. Механізм управління логістичними витратами має забезпечити оптимальну величину даних витрат в умовах конкретного виробництва.

Основна мета тез розглянути питання сутності та класифікації логістичних витрат як важливого елемента сукупних витрат. Обґрунтувати необхідність управління логістичними витратами підприємства. Дослідити сучасний стан управління процесами логістики та основні проблеми, які при цьому виникають.

Логістичні витрати на підприємствах зазвичай складають 5-35% від обсягу продажів залежно від бізнесу, географічного масштабу діяльності і співвідношення вагових і цінних характеристик матеріальних ресурсів та готової продукції. Витрати на логістику, як правило, складають одну з найбільших статей витрат, пов'язаних з веденням бізнесу, поступаючись лише витратам на сировину та матеріали у виробництві або собівартості реалізованої продукції в гуртовій і роздрібній торгівлі.

Витрати на логістику, як правило, складають одну з найбільших статей витрат, поступаючись лише витратам на сировину та матеріали у виробництві або собівартості реалізованої продукції.

Аналіз структури логістичних витрат показує, що найбільшу частку в них займають витрати на управління запасами (20 - 40 %), транспортні витрати (15 - 35 %), витрати на адміністративно-управлінські функції (9 - 14 %).

Логістичні витрати – це витрати, пов'язані з виконанням логістичних операцій. Логістичні витрати як сума витрат на управління та реалізацію логістичних процесів в окреслених межах переміщення матеріальних потоків не виділяють з обліку витрат підприємства. І це ускладнює оцінювання їхнього рівня, не дозволяє провести детальний аналіз, врахувати всі наслідки прийнятих управлінських рішень, а також їхній вплив на загальну ефективність логістичної системи. Тому важливо визначити критерії класифікації

логістичних витрат [1]. На основі критичного огляду й узагальнення існуючих підходів до класифікації логістичних витрат нами подана наступна класифікація:

- за формами і місцем виникнення - витрати у постачанні, витрати у виробництві, представницькі витрати;
- за аналітичними рахунками витрат - матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші витрати;
- за відношенням до логістичної системи - внутрішні і зовнішні;
- за характером змінності - постійні, змінні, змішані;
- за характером логістичних операцій - прямі і непрямі;
- за логістичними функціями - витрати на обслуговування замовлення, транспортування, складування, управління запасами, упакування, обслуговування споживача.

Згрупування логістичних витрат за функціональною ознакою надає можливості оцінки їхньої абсолютної величини, вирішення завдання з обґрунтування розміру цих витрат, аналізу та вдосконалення їх структури, проведення більш дієвого контролю за їхнім станом. Облік логістичних витрат повинен бути інтегрований з їхнім нормуванням, плануванням та аналізом до єдиної інформаційної системи, що дозволить оперативно виявляти та усувати відхилення в процесі логістичної діяльності [2].

Таким чином, дані, що отримують завдяки обліку та аналізу логістичних витрат, повинні бути індикатором наявності проблем у підприємства в галузі логістики та основою для вибору ефективних варіантів вирішення цих проблем. Необхідно відзначити, що запропонована класифікація не є вичерпною, оскільки виділення тих або інших витрат або груп витрат залежить від виду логістичної системи, завдань управління та оптимізації в конкретних логістичних ланцюгах і каналах.

На мою думку, процес управління логістичними витратами повинен базуватись на певних принципах. Принципом управління логістичними витратами пропоную розуміти основне теоретичне положення, що визначає сутність, напрями, елементи, засоби раціонального управління логістичними витратами. Пропоную використовувати такі принципи управління логістичними витратами:

- чітке розмежування логістичних витрат підприємства за сферами господарської діяльності (виробнича, адміністративна, збутова) ;
- безпосередній зв'язок витрат з процесами виробництва та обігу;
- повний облік фактичних витрат незалежно від рівня дотримання встановлених норм та умов;
- прямий зв'язок логістичних витрат з визначеним періодом часу;
- можливість цілковитого і вибіркового контролю величини витрат;
- достовірність та реальність інформаційної бази, застосованої при плануванні логістичних витрат, а також збір достовірної інформації про їх здійснення;
- планування логістичних витрат, спрямованих на їх оптимізацію;
- відповідність формування логістичних витрат за підрозділами і щодо підприємства загалом.

Зростаюча тенденція росту загальних витрат порівняно із зростанням загальних доходів, підвищення собівартості продукції, зниження ефективності бізнесу поряд з ростом рівня конкуренції обумовили практичну значимість й актуальність управління логістичними витратами підприємств із метою підвищення ефективності логістичних систем. Наявність достовірної інформації про логістичні витрати, чіткий порядок їхнього відбиття в кінцевих результатах створюють діючі стимули до ефективної діяльності [3].

Враховуючи сучасний стан дослідження системи управління логістичними витратами підприємства, можна зробити такі висновки та сформулювати перспективи подальших розвідок у даному напрямку:

1. Логістичні витрати підприємства займають значну питому вагу серед сукупних витрат підприємства, тому їх аналіз дозволить підприємству знайти резерви покращення власної господарської діяльності через зменшення витрат і, як результат, збільшення прибутків.

2. Розглянуті класифікації логістичних витрат підприємства є неповними та потребують подальших уточнень та доповнень.

3. Відсутність обґрунтованих підходів до обліку логістичних витрат підприємства вимагає створення методології їх відокремлення від накладних витрат підприємства задля їх ретельної оцінки та аналізу.

Список використаних джерел:

1. Крикавський Є. В. Логістичне управління : підручник / Є. В. Крикавський. — Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2005. — 684 с.

2. Миротин Л.Б., Ташбаев И.Э. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения и процедуры: учебное пособие / Л.Б Миротин., И.Э.Ташбаев., – М.: ИНФРА-М. 2002. - 252 с.

3. Крикавський Є.В. Логістика. Для економістів: Підручник – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка». 2004. – 448 с.

Пиріг С. О.

К.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Будівельні підприємства є самостійними господарюючими суб'єктами, які на власний ризик здійснюють свою фінансово-господарську діяльність. Головною метою діяльності будівельних підприємств є будівництво нових об'єктів нерухомості виробничого, комерційного, житлового та суспільного призначення. Однак будь-яке підприємство, у тому числі і будівельне, в умовах ринкової економіки не може минути фінансової складової, так, як без фінансів не може існувати жодне виробництво. Крім того, будівельні підприємства взаємодіють з різними економічними суб'єктами як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку, що є неможливим без руху грошових коштів, фінансових ресурсів, формування фінансових зобов'язань та їх погашення.

На рис. 1 представлена динаміка обсягу виконаних будівельних робіт за регіонами протягом 2010-2016 років [1]. У 2016 році на підприємствах регіонів України зросли обсяги робіт порівняно з попередніми роками, за винятком Донецької та Луганської областей, у яких на 50% скоротились обсяги робіт на будівельних підприємствах. Найбільше зросли обсяги робіт в таких областях, як Волинській (у 3 рази), Хмельницькій (2,6 рази), Одеській, Вінницькій та Івано-Франківській (2,4 рази), Київській та Харківській (2,3 рази), Львівській (2,2 рази).

Домінування недержавного сектору в будівництві значно ускладнює можливість управління та моніторингу ситуації, що склалася в будівельній галузі (близько 90% всіх будівельних підприємств – недержавні). Але, незважаючи на всі економічні негаразди розвитку будівництва, спостерігається повільне покращення стану галузі у цілому.